

MÜZİK

Ayşegül Sarıca'nın resitali

Genç sanatkâr günden güne süregelen bir gelişme içinde. Çekoslovak senfoni orkestrasıyla verdiği konserde çok enerjik bir hamlesi vardı. Son konserinde bu hamle tabiiikte ve sadelikte güzellik kazandı

KLASİK tipte resital programlarına çoğu kez Bach ile başlanır. Çoğunda da, sanatçının dinleyiciyle henüz temas kuramamış olmasının verdiği psikolojik durumunda, Bach sadece teknik bir icra yoluyla feda edilir. İcraçı daha sonra ağırlı ve gelişir, başarı da kazanır. Dikkati ve ihatası kuvvetli dileyici ardından gelen eserlerin icrasında görebileceği üstünlüğü başından beri, yâni Bach'da da bulamamış olmanın etkisi altında kalır. Kusur icracının yola henüz yeni çıkmış olmasının yarattığı psikolojik durumda olur da, hiç hazırlanmamış dinleyicide olmaz mı, diye düşünülebilir. Fakat büyük sanatçı sanatından başka şeylerle meşgul olduğu, hattâ dinlendiği zamanlarda bile «oluş» halindedir. Dinleyici önüne çıkışı «oluş» anlarının sürüp gitmesinden başka bir şey değildir. Gerçek sanatçının dünyasının, içinde çetireli çabalar bulunsa bile gene de atmosferi «homogene» dir. Bunun eksikliği dengesizliğe yol açar. Bu nitelikte olmayan kişi sanatçı geçinir ama sanata ulaşamaz.

Cerrahpaşa Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği yararına verdiği resitalde piyanist Ayşegül Sarıca da programına Bach'ın 1 numaralı si bemol majör partitisiyle başladı. Bir resitale bu kadar vekarla başlandığı az görül müştür. Böylesine emniyetle işe giriş ancak büyük niteliğini kazanmış sanatçılarda rastlanır. Sağlam bir tekniğe sahip ve işini bilen bir sanatçının ağırlıklılığıyla çalınan, ölçüleri âhenkli bir yorumla Bach'ı dinledik. Daha öncükte Ayşegül Sarıca'nın içinde çetiremelerini yitirmiş, bildiğine inanan bir sanatçının, özentiye yokeden sadeliğiyle güzel müzik dinleteceği belirdi.

Scarlatti'nin iki sonatının zengin ve parlak buluşlarla dolu müziği piyanistin üstün teknik imkânları ve

gerçek sanatçı ruhuyla bütün değerini buldu. Schubert'in do majör fantezi-sine hâkim bir atakla başladı. Ardından gelen pianissimo nüanslarda sesler yalnız parlak değil hem de doluydu. Pek az rastlanır bir kalite, Brahms'ın iki rapsodisiyle, güç müzik eserinin bilgiye dayanan ölçülerle, başka bir deyimle «Intellect» in duygu üzerindeki hâkim kontrolü ile büyüklük ifade eden bir yoruma ulaştı. Ravel'in «Gas-pard de la nuit» süiti onun için, tekniği ve düşünüşü ile tüm sanatçı «esprit» sinin, sanatın tek amacı olan güzelliği nasıl kudretle belirttiğine örnek oldu.

Sanatçı bir bakıma kahraman tîpini gösterir. Dış dünya onun iç dünyasına göre anlam kazandırılması gereken, güçlüklerle dolu bir direnme çevresidir. Sanatçı her an onunla cenkleşme halindedir. Bu durumun sonu geldiği gün o artık savaşı kaybetmiştir. Başarı ancak cenkleşmeye devamındadır.

Geçmişte Ayşegül Sarıca gelişen bir oluş içinde başarılı olmuştur. İnsan kaderinde bu güzel bir şey. Ama son Çekoslovak Senfoni Orkestrası eşliğinde verdiği konserinde enerjik bir hamlesi görüldü. Bu hamlenin zindeliği resitalinde de vardı. Devamlı hamle sanatta çok kuvvet gerektiren bir gelişmedir. Ayşegül Sarıca'da bulunan bu kuvvet, üstelik birde tabiiik ve sadelikle güzellik kazanmada. Olgun insan niteliği ve kibarlık da budur işte.

Dr. Reyhan H. ERBEN